

LANDSBYGDSTURISM

I SÖDERMANLAND
ÖSTERGÖTLAND
OCH ÖREBRO LÄN

ETT NYHETSREVIS FRÅN PROJEKTET KRING LANDSBYGDSTURISM • NR 4 • SEPT 2010

SKÖRDEFESTEN närmar sig!

Landsbygdsturismprojektet börjar närma sig sitt slut. Det har sått många fröer under projektets gång och näring har tillförts i form av utbildningar, träffar och studieresor med mera, och en rad olika spännande verksamheter spirar bland de deltagande företagen.

Den 5 oktober är det dags för Skördefesten! Du har väl bokat plats?

Festen äger rum på Pelles Lusthus i Nyköping, i anslutning till Sörmlands visningsresa för tyska och holländska researrangörer och press, Open House Sörmland – Outdoor!

Ni som är på plats har möjlighet att göra affärer med:

- 15 st tyska och holländska researrangörer samt svenska incomingarrangörer
- Press
- Andra projektdeltagare, totalt har cirka 20 företag anmält att de kommer.
- De inbjudna gästerna från länsstyrelserna, regionförbunden och kommunerna har i

dagarna fått sin inbjudan och det trillar in anmälningar hela tiden.

Dagen bjuder även på inspiratörer, era framgångar och nya produkter samt summering av projektet och en blick framåt.

Är det något du vill förmedla till projektledningen och som vi ska ta upp under eftermiddagen?

Goda exempel, hur ni samarbetet och kring vad, nya produkter ni jobbat fram under projektets gång eller vad som varit mindre bra. Ris och ros helt enkelt och helst mest av det sistnämnda.

Hör av dig till oss per e-post stua@stua.se eller tel 0155-22 27 70.

Ångrar du att du inte anmält dig? Så klart har du fortfarande möjlighet att komma.

Hör då av dig så fort som möjligt till Mickan Flink i Sörmland, mickan@stua.se, tel 0155-22 27 72.

Omvärldsseminarium MAT –värt en resa

Sörmlands turismutveckling arrangerar årligen ett omvärldsseminarium för besöksnäringen och i år är temat MAT – värt en resa. **Seminarier äger rum på Yxtaholms Slott den 19 oktober kl 9–16 och är öppet för alla.** Under dagen kommer vi att få lyssna på bland andra **Johan Andersson-Anell** som arbetar på **Jordbruksdepartementet** och som kommer att berätta mer om Sverige – det nya matlandet.

Christoffer Florén, platschef och kock i grunden, som berättar mer om hur de på Yxtaholm arbetar med "att gräva där de står", det vill säga lokala råvaror och att skapa mervärde för kunden kring maten.

Carl-Jan Granqvist, engagerad måltidsdebattör, delar med sig av sina erfarenheter som entreprenör och gästgivare, såväl som uppbyggnaden av internationella nätverk och deras påverkan på måltidens innehåll och utformning för nya generationers konsumenter.

Flera programpunkter kommer och vi hoppas på en givande diskussion om hur vi ska bli bättre på matupplevelser. **Seminarier är kostnadsfritt, men var och en betalar 150 kr på plats för förtäring. Anmäl dig senast 12 oktober till stua@stua.se eller 0155-22 27 70. *Varmt välkommen!***

Foto: Hornuddens Trädgård

RESEBERÄTTELSE FRÅN FUNÄSDALEN, RÖROS OCH TÄNNÄS

MÅNDAG 13 september

Efter en tidig uppstigning, för vissa redan vid tredjeden på morgonen, samlades en förväntansfull skara på 18 personer på Arlanda för att flyga till Sveg. Några kanske såg lite undrande på det lilla planet där det endast fanns plats för 19 personer, men allt gick bra och solen sken när vi landade!

Vi startade resan mot Funäsdalen och dagens första besök. På vägen tog vår chaufför Bengt oss till Duvberg. En plats med fantastisk utsikt och där vi även fick en kopp kaffe. De flesta höll sig runt bussen då Bengt berättade att det var mycket björnrrika trakter vi var i.

Dagens första besök var på Fjällbäcken Grupp & Konferens och hos företaget Strapatser (www.strapatser.nu). Ett familjeföretag som är ledande i Funäsdalen på att ordna Outdoor-aktiviteter och upplevelser. Turridning, kanotsafari, gourmetturer, fisketurer, helebiking och offpistjakt är några exempel på deras utbud. Under sommaren är enskilda gäster välkomna på aktivitetsveckor. Resten av året hyr man hela anläggningen och Strapatser skraddarsyr aktiviteter. Mycket av marknadsföringen och bokningen handhas av Destination Funäsdalen där Fjällbäcken och Strapatser är medlemmar. Fjällbäcken planerar för tillbyggnad för fler gäster än de 25 som det idag finns plats för.

Efter lunch, rundvandring och många frågor begav vi oss nedför fjället till Ljusnedal. Här berättade ordförande för byalaget om Ljusnedals brukshistoria som sträckte sig från slutet av 1600-talet till slutet av 1800-talet. Här bröts järn- och kopparmalm i gruvorna i Ramundberget. I Ljusnedal finns en av de utmärkta "KulTurer" som man hittar

runt om i Funäsdalen. Utmed leden finns information på svenska, engelska och tyska. Turerna är ofta enkla att vandra och passar hela familjen. Hon berättade även om byalagens arbete med att inventera för "GuldTurerna" och "KulTurerna".

Vi for sedan vidare till Funäsdalens by där vi stannade på Turistbyrån som drivs av Destination Funäsdalen AB (byter snart namn till Funäsfjäl- len AB). Där berättade VD Anna Iderot Bjelke om hur de arbetar. De är en kommunal stiftelse som bildades 1972. Ägare är hotell, liftanläggningar, företag inom besöksnäringen med flera. Cirka 170 av de 190 företag som finns i Funäsdalen är medlemmar. Medlemsavgiften går enbart till marknadsföring. Driften av turistbyrån betalas dels av kommunen, dels av bokningsavgifter. Dessutom driver man ett antal EU- och Interregprojekt där kommunen är medfinansierad. En försäljningsframgång är Guldturer och Kulturer, som byalagen i Funäsdalen har tagit fram som rena infrastruktur-turer. En förutsättning var att de skulle anknyta till kommersiella anläggningar så att de kunde paketeras. Just nu arbetar man mycket med hållbarhet, där man vill få gästerna att använda buss istället för bil inom områdets olika besöksmål. Orsa Grönklitt är en ny aktör i området som planerar att kraftigt öka antalet bäddar de närmaste åren. Detta ställer nya krav på att göra destinationen mer känd och att attrahera nya gäster från utlandet.

Efter detta besök åkte vi vidare till Röros i Norge för middag och övernattning på Hotell Röros. En liten stund i baren blev det men dagen hade varit lång så nattsuddet uteblev!

TISDAG 14 september

Vi vaknade till blå himmel, sol och vackra färger på fjället! Efter frukost promenerade vi till Dokortjønna Friluftspark där vi träffade Tone Rygg som ligger bakom arbetet med "Husadoptjonsprojektet", där skolklasser adopterar ett hus eller gård. Detta för att få förståelse för kulturarvet och för att praktiskt tillsammans med erfarna hantverkare arbeta med husen. Vi gick även runt i Nationalparken och fick se de olika miljöerna som lockade familjer, dagis, skolor och föreningar att flitigt utnyttja parken året runt. Här kan

man själv få bygga ett knuttimrat hus, paddla, dra linfärja, åka skidor och gå på insektssafari.

På eftermiddagen fick vi en spännande guidning i världsarvsstaden Röros. Staden som helt är byggd i trä har idag drygt 5 000 invånare och turismen är den största inkomstkällan. Besökarna kommer året runt för att uppleva den speciella miljön.

Vid 16-tiden blev vi hämtade med buss för att åka till Galåvoldens Gård, en knapp mil utanför Röros. Gården är familjeägd och bedriver mjölk- och äggproduktion. Man förädlar gårdens produkter i det egna produktionsköket som dels säljs i Gårdsbutiken eller till hotell i närområdet. Storsäljaren är "Röros Is" som görs på grädde och ägg från gården. Andra produkter som tillverkas är ost, olika sorters korb, torkat och gravat nötkött, marinerat kycklingkött med mera. Vi fick även en tallrik med smakprov på gårdens produkter.

ONSDAG 15 september

Även idag sken solen när vi vaknade. Efter frukost styrde vi kosan åter mot Sverige, Tännäs och Myskoxcentrum. Innan vi begav oss ut till hägnen besökte vi utställningen där vi fick veta mer om dessa urtidsdjur! Min personliga reflektion – är

de inte större! En fullvuxen myskoxe har en mankhöjd på cirka 145 cm. Myskoxecentrum, www.myskoxecentrum.se, drivs av en ekonomisk förening. Hägn, utsiktplatser etc är finansierat av ett EU-projekt som pågått i fem år men nu avslutats. Intäkterna kommer idag från sponsorer samt från guidade turer för turister. I sommar har man haft tre turer per dag, sex dagar i veckan under två månader. Bokning sker genom Destination Funäsdalen och turerna genomförs alltid oavsett antal personer och kostar 140 kr/person. Vi fick även tillfälle att se en myskoxhona och hennes kalv som kom fram för att äta.

Färden gick sedan vidare till Tännäsgården, www.tannasgarden.se, där vi serverades renskavsgryta med mandelpotatismos. Ägarna berättade om sin verksamhet med att driva vandrarhem och restaurang. De flesta av gästerna bokar en vecka med halvpension och gör sedan utflykter i närområdet. Man utnyttjar Guldturerna mycket och många kommer vintertid för att åka längdskidor. Sedan något år tar man här betalt för att åka i de uppgjorda skidspåren. Det finns vecko- eller dagkort att välja mellan. Tännäsgården är medlem i STF och får största delen av sina bokningar drifrån. Man har valt att ej vara med i Destination Funäsdalen då det ej genererade några bokningar.

Efter lunch och frågestund fick vi tid till en liten promenad då flera valde att besöka Tännäs kyrka som är Sveriges högst belägna kyrka. Kyrkan – en träkyrka är vackert inredd i pastellfärger.

Sedan återstod bussturen till Sveg och en flygtur tillbaka till Arlanda där vi skiljdes åt för färd åt olika håll!

Tack alla ni som var med, tack för alla trevliga samtal, idéer och tankar som ni föder.

Vid pennan
Mickan

Kanuk of Sweden AB/Friluftscenter Skebokvarn

Företag

Kanuk of Sweden AB, Gamla Mejeriet i Skebokvarn, Friluftscener Skebokvarn

Namn

Mikael och Carina Berger

Ort

Skebokvarn, Södermanland

Antal anställda

Två + extra personal vid behov

Hemsida

www.kanuk.nu

www.sovaimejeriet.se

www.canoe.nu

Gamla Mejeriet
i Skebokvarn

Presentation

Mikael Berger, som är gammal tävlingskanotist med bland annat VM-guld på meritlistan, startade tillsammans med sin far Kanuk of Sweden AB 1979. 2010 övertog Mikael med sin fru Carina Gamla Mejeriet i Skebokvarn och Friluftscener Skebokvarn.

Verksamhet

Verksamheten är belägen i Skebokvarn mellan Flen och Malmköping i hjärtat av Sörmland. Läget i närheten av den stora vildmarkssjön Båven som nås genom ett åsystem är en av företagets fyra fördelar. De tre andra är som visar på bredden av verksamheten är:

Kanuk of Sweden AB som tillverkar och säljer kajaker och tillbehör till butiker och privatpersoner i Sverige och Europa.

Gamla Mejeriet som är ett nystartat vandrarhem med 17 bäddar inrett i ett gammalt Mejeri från 1923.

Friluftscener som är ett gammalt företag som startade 1976 och hyr ut kanoter till privatpersoner, skolor och företag. Friluftscener driver även ett kafé i Gamla Mejeriet.

Mikael och Carina anordnar även företags-event med Drakbåtar, där grupper från 10–1 000 personer kan paddla och tävla mot varandra.

Under 2011 kommer verksamheten att utökas med kurser och läger i paddling för allt från nybörjare till landslags aktiva tävlingskanotister.

Malmköpings Bad och Camping i stjärnklass

Företag

Malmköpings Bad och Camping

Namn

Carola och Jack Rydberg

Ort

Malmköping, Sörmland

Hemsida

www.malmkopingscamping.se

Jack och Carola Rydberg

Presentation

Malmköpings Bad och Camping har på några år utvecklats till en av Sörmlands mest attraktiva campingar för husvagnsfolket. Förra året noterades 38 000 gästnätter. Bakom denna förändring står Jack Rydberg som tillsammans med sin fru Carola bestämt sig för att en bra camping kan bli ännu bättre.

Jack Rydberg driver sedan sex år Malmköpings Bad och Camping beläget mitt i Sörmlands län. Tack vare ett långtidsarrende på 40 år med Flens kommun kunde Jack och Carola dra igång ett arbete som utvecklats positivt. På campingen finns utrymme för 170 husvagnsekipage, nio stugor samt ett vandrarhem med sju rum. Vintertid brukar omkring 20 husvagnar campa där i väntan på våren. Campingen som sysselsätter fem helårsanställda har också en kaféserving som arrenderas ut.

– Man ska syssla med det man är bäst på, påpekar Jack Rydberg, som just kommit från ett möte med kommunen, och som till hans stora glädje visat allt mer intresse för besöksnäringen.

Bygger vidare

Campingen är 4-stjärnig. För fem år sedan blev ett nytt servicehus färdigt som egentligen håller ännu högre klass än vad som krävs för fyra stjärnor. Därmed har man också lagt grunden för fortsatt utbyggnad av ännu fler stugor. Närmast ska fem fullt utrustade sexbäddsstugor byggas. Allt för att möta efterfrågan på stugor.

Det gör att de också kan öka sin omsättning.

– Den har för övrigt fyrdubblats sedan vi kom hit, men då har vi snart investerat tio miljoner kronor, säger en optimistisk Jack Rydberg som inte bara har planer för själva campingen.

I Malmköping finns traditionellt några stora dragplåster i form av två stora marknader. I framtiden skulle Jack Rydberg vilja arrangera riktigt stora konserter vid badplatsen samt dra igång en stor loppmarknad på självaste Heden, en gång exercisfält och senare gymnastikläger för ungdomar. Det skulle dra hit ännu fler människor.

Att camping ligger i tiden är enligt Jack Rydberg helt klart. Under de tre senaste åren såldes 15 000 husvagnar och 8 500 husbilar. Det betyder 23 500 nya ekipage för äventyrslystna campare.

– Vi har gäster från hela landet samt från Holland och Tyskland. De första kommer till Valborg och sedan är det högtryck ända tills i mitten av augusti då skolorna börjar, berättar Jack Rydberg.

Malmköpings Bad och Camping

Mon vision AB/Mons Skärgårdskrog AB

Företag

Mon vision AB/Mons Skärgårdskrog AB

Namn

Petra och Mattias Johansson

Ort

Sankt Anna, Östergötland

Antal anställda

6 åretruntanställda med Petra och Mattias.
Sommartid 20 st.

Hemsida

www.monvision.se

www.monsskargardskrog.se

www.aventyrsvbolaget.se

Petra längst till vänster och Mattias överst till höger med sin personal på Skärgårdskrogen.

Presentation

Mons Friluftsområde är beläget i Sankt Annas skärgård i Östergötland. Området ligger idylliskt på Norra Finnö med vidsträckta fiskevatten och hundratals öar och vackra skär. Petra och Mattias startade Mon Vision 1997, då som arrendatorer åt Norrköpings kommun. År 2007 köpte de området. 2009 blev de valda till årets företagare i Söderköpings kommun.

Verksamhet

Mon Vision driver camping, stugor och hyr ut bland annat kajaker, båtar, motorer, cyklar, badtunnor och bastuflotte. Familjecampingen består av ett 60-tal platser och stugbyn har 100 bäddar. För båtägare finns båthamn med 90 platser samt gästhamn.

Mons skärgårdskrog finns i huvudbyggnaden som har plats för cirka 90 gäster. Krogen, som är en av Östergötlands bästa skärgårdskrogar, har öppet dagligen under sommarmånaderna både för lunch och à la carte.

– Här finns även konferensverksamhet och vi tar emot bröllop, kick-offs med mera året runt, berättar Petra och tillägger att julbord och påskbord serveras så klart. Paret driver ytterligare en restaurang inne i Söderköping – Mons Bakficka. Det är en lunch- och cateringrestaurang med öppet under den så kallade lågsäsongen då turisterna har lämnat Mon.

– Vi driver även Sankt Anna Äventyrsbolag där vi anordnar gruppaktiviteter på området med bland annat skotersafari, höghöjdsbanor, vattenaktiviteter, teamkamper och skytte, berättar Mattias.

Östanbäck fiske

Företag

Östanbäck fiske

Namn

Anders Rockler

Ort

Nederlösa Östanbäck, Skänninge, Östergötland

Antal anställda

En

Hemsida

www.ostanbackfiske.com

Anders Rockler

Presentation och verksamhet

Östanbäck fiske har som verksamheter boende, fiske och aktiviteter.

Login består av 20 bäddar i fyra hus som är utrustad med modernt kök och badrum. Gästerna är fiskare som under kortare eller längre tid bor på gården. De lagar sin egen mat men kan även förbeställa mat som lokala restauranger levererar. Uthyrning sker av båtar och motor till gästerna i Svartån, där gädda, abborre samt vitfisk kan fiskas. Svartåns fiske är väl känt i Sverige som ett av det bästa fiskevatten och fisket bedrivs i alla väder.

– Vi kan ordna ett fiske för såväl de som har erfarenhet som för den som behöver få lite instruktioner för att dra upp sin fångst. Vädret är heller inget hinder. Är det fint väder är spinnfiske på sjön Boren en upplevelse, blåser det lite blir det den mindre och lugnare Ljunsjön vi åker till, berättar Anders. I augusti erbjuder vi kräftfiske och kräftskivor inklusive övernattnig.

Övernattnig erbjuds även de som besöker motorbanan Mantorp Park samt Mantorps Travbana som båda ligger i närheten.

Samarbete sker bland annat med aktörer som erbjuder naturguidningar samt hästaktiviteter.

Vi som är med i projektet

Sörmland

Coaching

- Rocklösa Gård
- Palstorps Hage
– Lek- & upplevelsegård
- Örstignäs Gård
- Morrarö Odlingar & Nöjen
- Fräkentorps Säteri
- Svedäng Rum & Frukost
- Hornuddens Trädgård
- Friluftscener Skebokvarn
- Spånga Såg Vandrarhem
- Tullgarns Vårdshus
- Katrinebergs Pensionat & Kursgård
- Äleby Gård
- Lasätters Gård

Export

- Skog & äventyr
- Kajak & fritid
- Nynäs vandrarhem/
Nynäs Slott
- Sagostigen
- Valva Gård
- Katrinebergs Pensionat &
Kursgård
- Äleby Gård
- Låsta Rum & Frukost
- Malmköpings Bad & Cam-
ping
- Nyköpings Golfklubb
- Yxtaholms Slott
- Fräkentorps Säteri
- Tullgarns Vårdshus
- Hornuddens Trädgård

Örebro

Coaching

- Rosengården i Bergslagen
- AlleMansLands Rid &
Körhästar
- Bastedalens Herrgård
& Kinapark
- Esperuds Gård
- Vattenhållet i Kumla
- Café Gjutaren
- Grindhammaren
- etoorg
- Askersundsby Turridning
Häst & Vagn
- NaturJobb Älvhyttan
- Camping Tiveden
- Sverkesta Gård
- Hotell PerOlof Gården
- Eliassons Hälsa &
Utbildning
- Bergslagsgården
- Englas Skaffereri
- Outdoor Academy
- Klotens Herrgård
- Stora Älvshyttegården
- Åkerby Herrgård

Export

- Ljusnarsbergs Guld &
Äventyr
- Hällefors Vandrarhem &
Kanutcenter
- BLS Fritid Valåsens
Kanututhyrning
- A Taste of Media
- Askersunds Skärgårdstrafik
- Hotell PerOlof Gården
- Grythyttte Gård
- Ekosafari
- Kedjeåsen Fisk
- Brännebackens Gård

Östergötland

Coaching

- Torpa Gård
- Göta Travel Center/Cykel-
äventyr Östergötland och
Glasbruket
- Tjällmo Gästgifvaregård/
Göta hotell
- Gunillas Naturvandringar
- Naturus/Tåkerns Trädgård
- Ombergs Event
- Ombergs Turisthotell
- Malexander Turism &
Fritid
- Östanbäckens Fiske
- Nysjöns Fiske & Konferens
- Aktiv Fritid/Föllingen
Hotell & Vandrarhem
- Torpöns Färjeläge
- Trollmarker SPA & Äventyr
- Lotorps Stug- &
Turistcenter
- Kätilö Båttransporter
- Kustcamp
- Mon Vision/Äventyrs-
bolaget
- Äventyrsupplevelser
- Spångsholm Bed &
Breakfast
- Country inspired
- Urnatur

Export

- Torpa Gård
- Göta Travel Center/
Cykeläventyr Östergötland
och Glasbruket
- Tjällmo Gästgifvaregård/
Göta hotell
- Ombergs Turisthotell
- Östanbäckens Fiske
- Nysjöns Fiske & Konferens
- Kustcamp
- Äventyrsupplevelser
- Country inspired
- Pinnarps camping

Vem är projektledare i Östergötland?

Ewa Carlgren Nilsson

**Projektledare Landsbygdsturism
och ÖstgötaDagarna på Östsvenska
Turistrådet**

Ewa bor i Motala och pendlar till jobbet i Norrköping varje dag. Innan jobbet på Östsvenska turistrådet var Ewa egen företagare och dessförinnan arbetade hon med marknadsföring, evenemang, konstutställningar och konferens på Motala Folkets Hus & Park.

Under ett antal år var hon turistchef i Motala och startade då Upplevelse Motala med uppdrag att utveckla besöksnäringen i Motala. I Motala har hon även arbetat som näringslivssekreterare, EU-samordnare och utbildningsledare.

På Östsvenska Turistrådet arbetar Ewa med Landsbygdsturism samt med ÖstgötaDagarna som är Östergötlands största Öppet hus på landsbygden med över 150 arrangemang i länets alla 13 kommuner. I år firade ÖstgötaDagarna 10-årsjubileum den 4-5/9.

Om Östsvenska Turistrådet

Östsvenska Turistrådet är ett samordnings- och marknadsföringscentrum för besöksnäringen i Östergötland. Östsvenska Turistrådet driver hemsidan www.ostergotland.info och evenemangskalendern www.pagang.info.

Kalendarium

Med reservation för ev ändringar

Tänk på att de flesta aktiviteterna är öppna för er projektdeltagare, även om aktiviteten inte anordnas i ditt län (gäller ej exportrådgivningen). Hör med respektive projektledare innan.

Oktober

- 3-5 Open House Sörmland Outdoor
– rundresa med tyska och holländska researrangörer, Sörmland
- 5 Skördefest Pelles Lusthus i Nyköping, alla län

- 17-18 Lunch-till-lunch-träff, Östergötland
- 19 Omvärldsseminarium Mat-värt en resa, Sörmland
- 24-25 Lunch-till-lunch-träff, Sörmland
- 28 Projektfinal för alla projektdeltagare i Örebro län, Sverkesta gård

November

- Workshop, Östergötland

Följ gärna våra aktiviteter i projektet på Facebook via gruppen På Landet och på vår egen webbsida www.palandet.info

Projektledare

Kristian Petersson, LRF, 011-19 45 34, 0706-33 87 07, kristian.petersson@lrf.se

Projektledare Östergötland

Ewa Carlgren Nilsson, 011-19 65 05, 070-270 03 60, ewa.carlgren@ostsam.se

Projektledare Sörmland

Pernilla Nordström, 0155-22 27 73, pernilla@stua.se

Mickan Flink, 0155-22 27 72, mickan@stua.se

Projektledare Örebro län

Håkan Ceder, 0587-811 19, 070-348 11 19, hakan.ceder@nora.se

Ken Karlsson, 0580-805 55, 070-237 03 54, ken.karlsson@telia.com

Länsstyrelsen
Örebro län

